

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 " 1/2 " " " 60 "
 " 1/4 " " " 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 " 1/2 " 3 "

NUMERI SINGURATI
 TICII SĂ VIND CU
 5 FILERI.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 COSTĂ ODATĂ
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA:
 "RĂVAȘUL"
 CLUJ - KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

BUNĂ VESTIRE.

Cluj, 31 Mărțișor n. 1903.

Peste o săptămână biserica noastră răsăriteană va prăznuî marea sărbătoare a *Bunei Vestiri*, séu „Blagoveștenia,” cum îi mai dăc bētrāniî nostri. Acesta este ziua în care biserica cu preafrumose cântări ne aduce aminte de minunatul fapt, când arhangelul Domnului, *Gavriil*, a vestit Preacuratei Vergure Maria din Nazareth marea taină a intrupării Mântuitorului Isus Christos. Este ziua, în care după cum cântă Biserica noastră — „Cela ce șede întru mărire pre scaunul Dumnezeirei *pre nor ușor venit'au*, Isus Dumnezeu, cela prea înalt.” Séu cum se cântă în't alt loc: „*Astăzi este începătura mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu fiul fecioarei se face și Gavriil darul bine-l vestesc*.” Și érași: „Astăzi sunt bunele vestiri de bucurie, prăznuirea Fecioarei, cele de jos cu cele de sus se împreună, Adam se înnoesce și Eva din întristarea cea dintăi se slobozesce.

La 9 luni de zile dela acesta sărbătoare se fine serbarea Nascării Domnului și Mântuitorului nostru, adică ziua „întru care se va arăta Christos, *nădejdea neamurilor*”, cum se cântă din sfintele cărți.

Deosebit de bine cade sufletului nostru, că foita acesta, menită să propovăduască adevărurile mântuitoare ale legii creștine în mijlocul iubitului nostru popor, ese la lumină tocmai în preajma unei sărbători, care e așa de frumoasă și așa de plină de mângăitor înțeles, cum e *Bunăvestirea*. Fie, din mila cea nemăsurată alui Dumnezeu, ca eșirea ei la lumină, lumină binevestitoare și de mântuire aducătoare să fie. Fie, ca să

putem împlini, cu darul și ajutorul lui Dumnezeu, tôte dorințele bune ce le avem față de iubitul nostru ponor țeran, care este temeiul neamului și bisericei noastre. Fie dela Dumnezeu, ca după *bunăvestirea* acesta ce o facem poporului nostru iubit, prin pornirea acestei foi, să urmeze cât de curind, decât nu întrégă mântuirea, cel puțin ușurarea greului vieții și îndulcirea cât de cât a multului amar de care poporul nostru parte are pretutindenea.

Noi avem încredere și nădejde în D-zeu, că așa va fi, iubiți creștini și frați din tôte părțile, dacă voi veți îmbrătoșa fôia acesta cu aceeași dragoste cu care noi vi-o închinăm, ca să vă fie ca *îndreptar* spre o viață nouă, bună și cinstită, bine plăcută ômenilor de bine și Dumnezeului nostru din ceriuri.

Noi nu vom amăgi pe nime cu nădejdi deșerte, că dōră ađi mâne va veni binele cel de toți dorit; o nu, ci dinpotrivă vom spune necontentit, că pentru ori ce bine trebuie să ne învrednicim prin o muncă stăruitoare și răbdătoare. După cum dăce apostolul întru răbdarea noastră trebuie să lucrăm *mântuirea noastră. Și mântuirea acesta nu e cu puțință decât cu ajutorul lui Dzeu.*

La nașterea Domnului corul ingeresc a cântat „Mărire întru cei de sus, lui *Dzeu*, pe pământ *pace* și între ômenî *bunăînvoire*.” Acesta voim noi să se plinască în mijlocul poporului nostru. De aceea urmăm calea arătată de însuși Mântuitorul Isus, când anume venim în mijlocul poporului țeran, ca să *binevestim evangelia și tôte învățăturile mântuitoarei cruci*.

E de însemnat adecă — și bine ar trebui să și-o însemne toți — că Fiul lui Dom-

nezeu întrupându-se în chipul omului, nu a voit să se nască, deși ar fi putut, ca fiu de împărat, în înălțime și mărire și bogăție, nici ca domn și bogătan, ci ca fiu de rînd al poporului, între cei necăgiți, și săraci și asupriți. Intre acest fel de ômeni a crescut Mântuitorul, între ei a trăit, a învățat și a făcut minuni. Dintre ei și-a ales apostolii și învățăceii, cărora a încredințat paza învățăturilor sale și propovăduirea lor mai departe.

Să cade decî ca și poporul să primască cu deosebită dragoste și alipire pe *Cel* ce solia lui Dzeu a fost și este, pre cel mai bun *Învățător*, pre adevăratul *Mântuitor* al séu.

Dacă lucrarea noastră, ce în numele Domnului și pentru mărire numelui Lui o începem, va face cât de mică schimbare spre bine în mijlocul poporului nostru, vom fi răsplătiți pentru tōtă munca noastră. Ér dacă nu, cel puțin vom fi liniștiți în sufletul nostru, că am încercat tôte mijlocele, pe cari bune le socotiam.

Este acum rîndul vostru, iubiți frați de la sate și de la orașe, ca să îmbrătoșați cu tōtă inimă fôia acesta, care numai pentru binele vostru va munci și trăi și care numai atăta va sta, câtă vreme pentru binele cel adevărat al poporului va lucra.

Venim la voi, mânați de un gând sfânt și de o pornire curată. Dragostea ne îndemnă și dragostea ne va pătrunde fieștecare lucrare. Primiți-ne cu dragoste, și faceți ca să resune pretutindenea între ai nostri *bunăvestirea*: că s'a pornit la Cluj o fôie, care cu adevărat pentru poporul nostru este, fôie bună, românescă, țerânescă, creștină!

FOITA RĂVAȘULUI.

„Răvașul” nostru.

Acum în luna lui Mărțișor, mai cu sēmă în zilele din urmă, sôrele e cald, și cerul e senin ca în zile de vară. Într'una din aceste zile frumoșe am eșit din orașul acesta sgomotos al Clujului, la câmp afară, ca să resflu în pic de aer primăveratec, și să mai gust odată după multe zile de iernă, priveliștea frumoșă, ce se deschide înaintea ochilor când mă suiți pe-o colină dintre vii. Cât de bine ne cade noue orășenilor, când eșim și noi așa câte odată dintre ziduri în largul câmpului! Aerul prospet par' că n'ntinerește, căldura plăcută ne umflă inima și așa ne vine par' că se chiuim de bucurie, ca ficioari la hora din sat.

Obosit nișel de suiș, mă așez pe un rozor, în sôre, și mă uit, mă uit în lung și larg peste deluri și câmpii. Asta-i delu Felécului, despre care cântecul zice, că: „pe delu Felécului merg carele Iancului...” Mai încolo, departe peste vîrfuri e Turda... Turda cea cu câmpia verde, unde tăbăria oștirea marelui Mihai, în ziua aceea nenorocită când pe furis îl atăcară și îi luară capul... Mai departe, departe undeva spre resărit de sôre e satul meu... Ah satul meu, cât de mult te iubesc, ori unde ași fi. Văd, de aici din depărtare — deși nu văd până acolo — delurile și gorganele tale, cum se prăgesc în sôre. Pe ôbrații par' că sunt ciopore de oi cu mei, albi și negri, cari se aleg dintre

mumănilor lor, și saltă vesele în jur... Colo peste vale văd un plug cu patru boi, e plugul nostru, plugul tatii. Așa-mi vine să mai prind și eu odată plugul, de côrne să trag măcar o brazdă, și apoi în capul pământului se mă întorc înderept și să mă uit mulțămît la brazda mea; să văd n'am făcut vr'un greș.

Așa făceam într'alți ani, pe vremea asta, când veniam pe văcanța paștilor ungurești acasă de la Sibiu... Mă duceam și eu la plug, cu tata și cu frate-meu, și adunam tot ce găsiam pe acolo, câte o florică, câte o gongă, câte un gândăcel, despre cari noi învățam la școlă multe de tôte. Mai mult imi plăcea înse să ascult ciocărlia, cum cântă încet-încet, frumos-frumos, și se înalță tot mai sus și mai sus spre ceriuri, spre Dzeu... Steteam aiurit așa timp îndelungat și mă tot uitam după ciocărlie, cum se făcea tot mai mică, pân'ce ajungea numai ca un punct negru în văzduh și o perdeam din vedere, că-mi slăbiau ochii și mă durea gātu amurțit, de abia mi-se desamurția.

Ce frumoșe vremuri, copilăria asta. Cine nu-și aduce aminte cu drag de dăilele acelea senine ale copilăriei, primăvara vieții!

— Bine, bine, — va zice cetitorul iubit, — dar ce au tôte acestea cu „Răvașul”? Pot lucrurile acestea să fie vrednice a țile pune D.-ta la „răvaș”, dar ce au ele cu fôia asta, pe care acum am văzut'o în viața mea mai întăi, și de care aș dori să știu cât mai îngrabă că de ce ați botezat'o „Răvașul.”

— Fôrte îndreptățită vorbă; și eu tocmai asta vreau să o spun iubiților cetitori a „Răvașului.” Că uitați DVôstră, ce mi-s'o întemplat? Să cam

lătișe vorba — știți ca fumul înainte de a fi foc — că se va face și la Cluj o fôie românescă, „Răvașul.” Să mirau ai nostri, unii într'un fel, alții într'altfel. Unii de cutezanța acesta de a face o fôie în Cluj, unde n'a fost fôie de acest fel decându-i lumea, alții de naivitatea noastră, cari credeam că așa o fôie n'ar fi mai la loc nicăiri, în lume și în țără ca tocmai aici. În sfârșit, vorbă'n cōce, vorbă'ncolo sôrtea foii s'a hotărît; în gând ea era făcută, era gata, și am botezat'o: „Răvașul.”

— Da ce vreți DVôstră cu „Răvașul,” imi zise un domn mare într'o zi? Nui vorbă gându Vă este bun, Dzeu se Vă ajute. Dar de ce îi ziceți „Răvașul”? Asta ar însemna par că purtați gânduri de resbunare, și crestați tôte lucrurile la „Răvaș,” ca să le țineți minte... Ori cum?

— Dōmne ferește — răspund eu uimit. Dōr' noi suntem preoți; veți vedé că noi blândețea evangheliei ne-am ales-o de îndreptar și dragostea creștinească ni-o luăm de merinde pe calea ce vrem se apucăm.

S'a cam liniștit omul meu, om bun alt-fel și cu bună inimă românescă, Dzeu se-l țină! — dar pōte vor mai fi și alții nedumeriți ca dēnsul. Pentru acesta am spus, cele ce am spus — și — ce mai urmază.

Cine nu știe ce e „răvașul”? Dacă acum nu s'ar mai întrebuinta pe undeva, de bună sēmă s'a întrebuintat mai de mult și să mai găsesce ca o amintire a trecutului ici-colo.

Ei bine, trebuie să mărturisesc, că-mi place nespuse, nimica cea de lucru, cei zicem răvaș.

Că vedeți ômeni bunî, nu numai omul singuratic își are copilăria sa, ci și popōrele. Și dacă mie imi place să-mi aduc aminte de satul meu, de

Două episcopii românești își așteaptă cu dor cărmuitorii sei. Episcopia gr. or. a Aradului, pierzând pe arhierul său *Iosif Goldis*, în sinod a fost ales, după neîntărirea lui Vas. Mangra, Precuvioșia sa *Ignatie Pop*, care e nădejde că va fi întărit în curînd. — Gol este acum aproape de un an și scaunul episcopesc gr. catolic dela Oradea-mare. Aci, în locul bunului episcop *Mihail Pavel*, va fi numit, cum se scrie, I. Preasfinția Sa Dr. *Demetriu Radu*, episcopul Lugojului. În scaunul dela Lugoj, ar urma, cum se știe, Ilustritatea Sa Dr. *Vasile Hossu*, canonic în Blaj.

Despre foia noastră toate foile românești au dat veste înainte, numindu-o „foie politică.“ Trebuie să deslușim aici pe toți cei ce vor să fie deslușiți, că foia noastră ce e drept va depune cauză de lipsă unei foi politice, ca să potta scrie tot ce va vói și va socoti de bine poporului. Dar totuși nu va fi foie politică, cum sunt celelalte foi de zi. Noi nu ne vom pierde vremea cu așa numita politică de zi, care azi e așa, mâne pe dincoala; ci ne vom îndrepta atențiunea mai ales la treburile acelea, cari ating viața și bunăstarea poporului, treburi cari nu se pot hotărî de azi pe mâne. Er încât vom face și politică, ceea va fi politica evangheliei și evanghelia iubirii de neam și biserică, iubirii de limbă și lege.

Răvașul Clujului.

Ca foie ce ese în Cluj, ne vom ține de datoriță de a însemna tot ce privesce viața socială și culturală a Românilor, cum și a celorlalți conțeteni ai noștri. De ceea treburilor din Cluj, mai ales însă celor culturale și bisericisști, le păstrăm în fie-care număr loc anumit sub titlul de mai sus. Vom nisui prin tractarea lucrurilor să proporceduim pacea și bună înțelegerea între frați.

În cele următoare vom publica câteva date din cari se pôte vedé ce instituțiuni românești sunt în Cluj, afară de cele trei biserici și parochii, 2 gr. cat. și 1 gr. or. Cei doi parochi din centru orașului sunt tot-odată și protopopi.

„**Economul**“, institut de credit și economii în Cluj e una dintre băncile mai de frunte românești. Despre starea lui se pôte ceti pe pagina a 4-a. În 18 Martie s'a ținut adunarea generală sub presiul Revs. D. Artemiu Sarkadi, canonic în Oradea-mare, și a decurs în deplină rinduiată. Tote propunerile direcțiunii au fost primite. Membrii în direcțiune au fost aleși: Dr. E. Dăianu, protopop și Victor Ilyés proprietar. În comisiunea de supraveghere: Gavrilă Pop preot în Feleac și Ant. Mandeal șeful agenturii „Transsylvania“ din Cluj. La „masa studenților“ înființată de „Economul“ 18 tineri universitari primesc prânz în cinste.

Reuniunea femeilor gr. cat. „Sta-Maria“, înființată în 1902. E condusă de preastimata Dómna ved. Alesiu Pop nasc. Ana de Leményi. Pre sərbătorea Naserii Domnului din trecut a făcut mai multe daruri, haine și încălțăminte copiilor sėraci dela școlă. În numărul 2 al „Răvașului“ se va publica lista celor ce au dat bani la câștigarea acelor daruri.

copilăria mea și de tôte nimicurile ei nevinovate, apoi ne place nouă tuturor să ne cufundăm uneori în amintirile trecutului, și să cunoscem copilăria neamului nostru . . .

Ei hei, ce copilărie frumoasă! Dar cine ne-ar pute' -o descrie și povesti în tótă frumșea ei?

Era o vreme frumoasă — așa ne-ar povesti nēmul nostru de ar puté, — când eu eram copil, băețandru.

Atunci nu era car de foc, nici delegeant, nici rotile de acelea pe cari sbóra domnișorii de astăzi, ca niște drăculeși. Nu erau nici crișme, nici vinars, nici lemnuse de cătran, ci focul îl aprindeam cu ească, și easca cu cremene și amnar. Nu ședeam noi în orașe, nici măcar în sate ca acum, ci prin niște colibi curățete la munte . . . Ce viață curată și senină era pe acolo. Nu plătiām dări, nu dam dișme, nici robotă de iobăgie nu făceam . . . De bătut nu ne băteam decât cu lupii, uneori și cu urșii, cari ne turburau liniștea turmelor. Și aveam turme frumoșe; cireși de boi și vaci, stave de cai și miș de oi și capre . . . Le păștiām, le grigeam, se înmulțiau, trăiam îndestuliți și mulțumiți, un trai simplu, dar cinstit, postelnic dar mai dulce sufletului, traiu strămoșesc.

Eu eram ca un diecel la turmele tatălui meu — purtam revașul. Crestam și țineam sēmă de tôte cireșile, de tôte turmele tuturor ciobanilor, și

Fondul pentru zidirea unei biserici nouē gr. cat. în Cluj are un capital de preste 35,000 corone. Colecta se continuă și în fie-care Duminecă se publică dăruiurile în biserică.

Despărțământul Asociațiunii e condus de avocatul Dr. George Ilea. În timpul mai din urmă a înființat 2 agenturi: în Feneșul-săsesc și în Cojocna. Agentura din Feneșul-săsesc stă sub conducerea preotului de acolo Emiliu Pop, cea din Cojocna sub a protopopului Ioan Hățișgan.

Reuniunea sodalilor români din Cluj, înființată în 1874 la stăruința fostului profesor de universitate Dr. Gregoriu Silași are preste 60 membrii fondatori și ordinari. Avere a aproape 2000 cor. Preșident Vasile Podóbă.

Cărți din tôte părți.

La locul acesta vom da cărțile și scrisorile ce ni se trimit de pe sate de la cetitorii noștri, sēu de la ori cine, despre lucruri și întâmplări crednice de însemnat la „Răvaș“. Rugăm pe toți cei ce ne înțeleg scopul să ne dea spriguul lor și să ne scrie tot ce cred că e bun de pus în foie. Noi le vom alege și direge, cum se cade: ba vom și răsplăti pre cei mai harnici și mai dibaci în treaba acēsta cu câte o carte bună de cetit, ori cu premiu de bani.

Recea-Cristur, 28 Mărtisor n. 1903. M'am bucurat din tótă inima auzind vestea că la Cluj se va face și o gazetă românească. Știu că ungurești sânt multe cari ies în tôte țilele; se avem și noi Români una, măcar odată în săptămână. Mă și grăbesc să Ve scriu d-le Redactor, să puneți și de la noi ceva în „Răvaș“, ori cum ați botezat foia noastră românească. Satul nostru nu e mare, dar e curat românesc, și are norocul rar, că domnul cel mai mare din sat, care ține curte ca un grof, încă e Român de ai noștri, d-l Victor Iliș. Dzeu să-l țină că ne-a făcut o școlă bună de pētră. Biserica ni-e de lemn, dar destul de bună; tot așa și casa preotescă. Preot avem nou, pre părintele Ion Costin, om harnic și priceput la multe lucruri. Dinsul adună pe ficiori la școlă Dumineca d. a. și-i învață lucruri bune și cātări. Dumineca trecută când Măria Sa Victor Iliș a avut o sərbătore în casa sa și mulți sēpoți de la Cluj și din jur, ficiorii noștri conduși de părintele Costin i-au cātat frumos, sara, la ferēstră; ba un ficior i-a spus și o orație frumoșă, în casă, de care li-a părut tare bine Măriilor sale. — Diecel.

Feneșul-Săsesc, Mărtisor 1903. Domnule redactor! Iată și eu, cu slabele mele puteri, vin să colaborez la foia ce voiți a redacta. De astă dată voesc să vă scriu despre casina de aici și încă despre ceva. „Casina română“ de aici, înființată pe la începutul anului acestuia sub aripile „Asociațiunii“ pentru literatura și cultura poporului român, și până acum a fost cercetată de popor, dar nădejduesc că va fi și mai cercetată pe viitor. Cunoscând binele ce l'a făcut „casina“ în scurtă vreme nu pot îndemna îndeajuns pe conducătorii

poporului român să înființeze ast-fel de societăți de cetit. Prin cetit ómenilor noștri li-sē deschide mintea, sunt în cunoscința lucrurilor ce se petrec între români noștri și în lumea mare, nu mai umblă pe la crișme și rămân cu crețițarași în bușunar. Timpul petrecut pôte cu jocul în cărți ori cu minciuni și clevetiri ómenii îl întrebuițază în „casină“ în mod plăcut și mai câștigă și multe cunoscințe folositoare. — Scim, că portul național românesc în părțile noastre nu se mai află nici de l'ai căuta cu lumina; de aceea de când datumi-s'a să locuesc în părțile acestea, m'am silit a arăta că ce frumos e portul românesc și ce urite sunt pistrițimile cu zdrențe jidovesci, ce se pōrtă pe aici. Am nădejde că portul străbun, așa de frumos, practic și curat se va introduce iarăși încet cu încetul. Înca în anul trecut și-au făcut vestminte românești vre-o patru fete. Când să-tenii le-au văzut, unii s'au minunat, alții înse le-au batjocorit zicēnd, că-i „port mocănesc.“ Norocul rumai că vorbele acestea nu sunt băgate în sēmă, fiind-că unii ca aceia își arată numai nepriceperea lor. Omul cu minte nu așa judecă și nici grăesce așa despre portul nostru cel din strămoși. Tot începutul e greu, dar cred, că pe încetul tôte greutățile se vor depărta. Acum unele fete mai mari s'au pus pe lucru a-și face costum național. Ele cu mâinile lor vreau să și le pregătescă. Un rēșboiu e în neconțenită lucrare și rēnd pe rēnd merg fetele la țesut. — Pe lângă Agentura Asociațiunii care susține casina și biblioteca mai avem aici și un magazin de bucate, care se urcă la câte-va sute de metrete cucuruz. E vorba să se înființeze o reuniune de înmormēntare, care asemenea e chemată a sta în ajutorul celor fără stare în timp de necas. Deie Dumnezeu ca așa să fie.

Chimu.

Răvașe dela orașe.

În rubrica acēsta vom publica scrisori și raporte despre lucrările mai de seamă ce se fac pentru binele poporului prin orașele în cari este viața românească. Rugăm pe toți binevoitorii casei, ce scriim, să ne raporteze mai ales despre atari lucrări și fapte, cari sânt potrivite a deslepta în popor încrederea în vitalitatea neamului și dragostea față de fruntași, cari au inimă simțitoare pentru țerănime, de asemenea despre momente de aceleu cari arată o desleptare a vieții religioșe creștinești.

De peste săptămână.

„Răvașul.“

Vine orăși primăvera
Firea tótă întinereste;
Cântă paserile vesel
Și câmpia înverzește.
De pre o flóre pe altă flóre
Vesel sbóra fluturașul...
— Cu zorirea primăverii
Răsărit'a și „Răvașul“.

Sē vesteșcă adevērul
Și credința s'o păzescă,
Sfeticie ca se fie în tôte
În ori ce casă românească.
Călător în larga lume
Plēcă a-și afla sălaşul...
— Tot Românul se grăbescă
Sē-și prenumere Răvașul.“

goste, și Dzeu ne avea în darul și binecuvîntarea sa.

Nu vreau eu să refac trecutul; nici nu o pot acēsta, dar nici de ași puté-o nu-o ași face. Nu vreau alta decât să înaintăm; să înaintăm înse în bine și spre bine, er' întru acēsta e de lipsă să ne tragem sēmă din când în când și să vedem ce e de ținut din trecut, și ce de lăpēdat.

Revașul acesta reinviat în forma vremurilor de azi, tocmai spre acēsta țintă va lucra. Sē înaintăm, cu socotēla bună, reîntăriți și întineriți în cele bune ale străbunilor și înzestrați cu tôte cele bune ale timpurilor de azi. Căci cine nu înainteză rămâne înderept; și cine rămâne înderept de cursul lumi rește acela lumea trece înainte și-l încalcă, și-l omōră, și-l îngropă.

Noi vrem să trăim, deci trebuie să înaintăm și să ne întărim. Vom căuta deci să vedem ce ne prieste traiului și vieții, ce ne strică, ce e rău și ce e bine, și le vom pune tôte la Răvaș, ca să le băgăm bine în sēmă, și să ne știm îndrepta. Vom creșta la răvaș, — cu litera tipariului — și rēle și bune, după cum se vor arēta, ca după vorba strămoșescă:

Cele rele să se spele
Cele bune să se aduce.

Dela Cruce.

După întrebuițare de câte-va ori face pelea feței netedă cum e catifeaua și albă cu neaua

Crema de viorele alui Tits

O dosă costa 1 coronă.
Se pôte căpēta în apoteca la „S. Treime“ în Ghertla (Szamosújvár).

— „Révașul“, cea dintâi fôie românescă în Cluj, apare cu numărul întâiu în 12 mii de esemplare. Din acestea se trimit în toate satele și orașele din țară, în care sunt Români. La numărul întâiu adaugem pentru On. Preoți și un supliment, care cuprinde următorii articoli: *Apel către Frați*. — *Unde mergi?* de Ștefan Roșian. — *Cum ne pot ajuta preoții și învățătorii noștri?* — „Lista prenumeraților“ la „Révașul“.

— **Rugăm pe toți cetitorii noștri** să aboneze „Révașul“, care este cea mai ieftină fôie românescă. Ea costă pe an numai **3 cor. 20 fil.** Abonamentele se plătesc înainte și se trimit cu asignațiune postală (posta-utalvány) la adresa: „Révașul“ Kolozsvár, Jókai-utca 6.

— **Cine vrea** să capete „Révașul“ în tot decursul anului 1903. se trimită la adresa de mai sus **2 cor. 50 fil.** (1 fl. 25 cr.)

— **In comunele mari**, unde sunt mulți știutori de carte și mulți vreau să aibe „Révașul“ la casa lor, mai bine e decât să rogă de părintele lor sufletesc, preotul satului, să primescă dînsul banii de abonament și să-i trimetă la Cluj; atunci fôia se trimite la adresa On. D. Preot, de unde abonații o capetă mai ușor, și cu mai puțină cheltuială.

— **Numeri singuratici din „Révașul“** se pot cumpăra cu câte 5 fil. în Cluj (la trafica „Bäckel“, Mátyás-tér 29. (lângă „Hotel Central“), în Gherla la librăria „Aurora“ alui A. Todoran; în Blaj la librăria „Tipografie Seminariului“ și la Consum; în Alba-Julia la Weisz Bernát, la loterie, în piața cea mare. — Oferte dela boltași și alții, cari ar vinde „Révașul“ cu numărul se primesc cu mulțămîtă. Vînzătorilor li-se dă 20% rabat.

— **Cetitorii noștri** sunt rugați să ne scrie, fiecare din satul său, tot felul de lucruri vrednice a fi puse la „Révaș“. Epistolile trebuiesc plătite la postă. Epistolile nefrancate nu se primesc.

— **D-l canonic Dr. Vas. Hossu** din Blaj a dat 50 corone pentru biserica cea nouă din Cluj. In curînd vom publica numele tuturor celor ce au dat ceva pentru această biserică, care este de lipsă se se zidescă în Cluj.

— **Jumătatea postului** a trecut și acum puțin timp mai este până la marea sârbătoare a Paștilor, pentru care bine trebuie să ne pregătim cu sufletul. Să ne însemnăm deci cântarea acesta a bisericiei, care ăice:

„Ogorînd cugetele noastre cu dumnezeescul plug al dumnezeescului post se rodin spice de virtuți, ca să nu flămînzim în veci.“

— **Un preot** întrebă în „Gazeta Transilvaniei“ după statute pentru o reuniune de femei, cu scop de a înfrumuseța biserica. In Cluj s'a înființat o asemenea reuniune cu statute aprobate de Metropolitanul și P. Ven. Consistor. Trimită On. preot un revers și rugare oficiului parochial gr. cat. în Cluj și i-se vor trimite statute, eventual iee-și copie după ele. Aceleași statute le au și reuniunile de acest fel din Cluj-Mănăștur și Aghireș.

— **Un omor înfiorător** s'a întemplat Dumineca trecută pe drumul Chintăului, lângă Cluj. Pentru nimica totă un Român din Chintău a tocat cu băta în cap pe zidariul Magyar János din Cluj. Nenorocitul ucigaș era beat. Vedeți ce face beția?

— **Emigrări.** Țara noastră e o țară plină de toate bunătățile: pământ roditor, aer sănătos, apă bună, aur, argint și tot felul de metale, câmpii frumoase, șesuri mănose, munți și văi mai încântătoare de cât ori unde și totuși bietul popor e silit, să-și părăsască vatra, de care i-l lăgă multă dragoste. Merge în străinătate, nu pentru că nu i-ar plăcea lucrul, ci ca să lucreze și noapte și din agonisia lui, să plătescă dările grele, ce nu le mai pôte din rôdele pământului, pre care cu ori ce preț vrea să-l aibă. Merge poporul bastinaș și vin perciunații fără țară! După datele biroului statistic din Budapesta în luna Ianuar s'au dat 8276 pașapoarte de călătorie. Cele mai multe pentru America și pentru România.

— **Procesele „Tribunei“** se țin lanț. Numai în luna lui Februar redactorul G. Mohan a fost osândit la 15 luni temniță și 11 mii corone, și acum în 30 și 31 Mărțisor două procese nouă a avut. Mohan a fost adus din arest înaintea tribunalului cu jurați în Cluj. In ziua dintâi a fost apêrat de avocatul Tauber, fiind apêrătorul lui Dr. Cassiu Maniu bolnav. A fost osândit la 1 lună temniță și 500 cor. amendă. A doua zi, în 31 Mărțisor Mohan a fost acusat pentru 10 articoli de dl Teodor Raicu, prof. în Ploestî, în România. Acusat a fost și Iosif Marchall. Martor în proces a fost chemat și dl Silvestru Moldovan, redactor al „Tribunei.“ Apêrător tot acela. Osânda a fost 8 luni temniță și 1600 corone amendă. Acum Mohan are să stee 2 ani în temniță.

— **Sinodul protopopesc** al tractului gr. cat. al Clujului e conchemat pe 8 Aprilie n.

— **Alesul episcop** al Aradului, Ignatie Pap, este întărit și de Maiestatea Sa.

— **In anul acesta** două episcopii românești au să-și serbeze iubileul de 50 ani decând au fost înființate: episcopia Gherlei și a Lugojului.

— **In Gherla** se va edifica în curînd o biserică nouă gr. cat. în partea numită Candia. Locul este cumpêrat și guvernul va da un ajutor de 6000 cor.

— **Nicula**, nu departe de Gherla, are o mănăstire vestită, unde la sfta Marie se adună mult popor credincios. E vorba, că mai mulți călugări se fie așezați în curînd în mănăstirea acesta; așa scrie „Szamosújvári Közlöny“, fôie din Gherla.

— **Révașul** va apêre pe viitor impodobit și cu chipuri. Măcar odată în lună vom da ilustrațiuni frumoase scôse din viața românescă. Vom arêta cu deosebire frumsețele portului românesc.

— **In timpul din urmă** două foi socialiste au eșit la lumină în limba românescă, una în *Buda-pesta* și alta în *Timișóra*. Noi nu le-am văcut dar cei ce le cunosc spun, că foile acestea sunt făcute de Jidovi, cari sub vorbe frumoase ascund multe învățături veninoase, de care trebuie să ne ferim.

— **Cercul electoral** gr. or. al Clujului are se alegă un nou deputat sinodal din cler. Alegerea e satorită pre 2 April n. Alegerea alor 2 deputați mireni e satorită pre 5 April n.

— **Conferențele învățătorilor gr. or.** din tractul Cluj și Unguraș se vor ține în Cojocna în 6, 7 și 8 Maiu n. sub conducerea Domnului Marcu Jantea, catechet gr. or. în Cluj.

— **Sinodul protopopesc gr. or. al Clujului** s'a ținut în 13 Martie n. sub presidiul protopopului Tulliu Roșescu, a decurs în ordine și au luat multe hotăriri bune și folositoare pentru biserică și școlă.

Cărți nouă și Reviste.

La rubrica acesta vom publica știri despre toate cărțile nouă, ce ni-se trimit la redacție, precum și despre singuraticii numeri din revistele, ce ni-se trimit în schimb. Editorii și autori de cărți menite pentru popor, cari ar dori să scriem despre cărțile lor mai pre larg, sunt rugați a-ne trimite câte 2 esemplare.

Ni-au sosit la redacție:

— **Lonel**, educațiunea unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educatori. — Principiile morale și creștinești, de care trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor, de V. G. Borgovan, profesor de filosofie și pedagogie. București—Gherla, 1901. Cartea acesta are 502 fețe în 8° și costă numai 2 cor.

— **Novela**, de Vas. Ranta-Buticescu. Volumul I. Gherla, editura și tiparul „Aurora“ A. Todoran. 1902. Cartea e frumos tipărită, pe 286 fețe, și costă 1 cor 60 fil., se pôte cumpăra, ca și „Lonel“ dela A. Todoran din Gherla.

— **Castelul din Carpați**, roman din viața poporului românesc din Ardeal, de Jules Verne; tradusă în românește de Victor Onișor. Cu o prefață despre Jules Verne — scriitor și scrieri — de Dr. E. Dăianu. Carte foarte bună de cetit, are 268 pagini și peste 20 de ilustrațiuni (chipuri) frumoase. Costă 1 cor. 60 fil. și se pôte căpeta și de la „Révașul“ nostru.

*
— **„Revista idealistă.“** După cum aflăm din „Gazeta Transilvaniei“ în București a început să apară o nouă revistă, cu titlul de mai sus, și cu scopul frumos de a întări de nou și printre cei mai învățați dragostea către religiunea creștină. Ne bucurăm mult de acesta veste, pentru-că lipsa unei foi mari cu scopul acesta s'a simțit de mult la noi Români, mai ales printre acei domni, pre cari cărțile rele și învățăturile greșite, lăpăte mai ales de jidovi, i-au făcut să se clătine în credința și legea părinților noștri. Dorim isbândă „Revistei idealiste“, dacă e așa cum s'a vestit despre ea.

Posta Redacțiunei.

Tutorul cetitorilor. Bine v'am găsit și — Dă-mne ajută! „Chimu.“ Mulțumite. Am ales pe cea mai scurtă și și din aceea am șters multe, cum veți vedea. Ce e de lipsă tot a rămas. In stilul acesta ne rugăm să scriți pe viitor. Mai mult fapte, căci faptele vorbesc.

Dlul Iac. Mureșan, învăt. în Cluj. E prea măgulitor pentru noi, și-ți mulțămim de sprighul ce ni-l oferi. Ca să-ți facem pe voie, dăm aci versurile ce ne-ai scris:

Hai s'o punem pe révaș.

In a mea copilărie, Era-n țară iobăjică, Bietul om pururea în brazdă, Zi și noapte tot în casă; Și când ziua se sârșea Gornicul domnesc striga: „Haidați! haidați! măi muncăș Să-o punem pe révaș!“	Cei din Cluj, cetate mare, Unde „Révașul“ apare Ne zice: „fraților români! Ce stați cu mâinile-n sin? Nu vedeți că lumea totă Astăzi se învârtese rotă, Noi se fim mai nevoiași? Grăbiți cu toți la: „Révaș“!
--	--

Veni patruzeci și opt, Er' révașul fiind copt, Fuseră-n foc aruncat, Tot omul de el scăpat; După ani cincizeci și șapte Révașul er' se cioclesce Și ne strig ai noștri fruntași: Haidați omeni la: „Révaș“!	De-ar da bunul Dumnezeu, Să fie pe gândul meu, Să avem în el de-a pune Numai zile, fapte bune. Nehuma din holdă peară, Fie pace, bino-n țară, Nime să n'aibă vrășmaș; Haidați cu toți la: „Révaș“!
--	---

Neamurile învrajbite,
Să fie înțeleptile:
Despre ce-i al meu și-al tău
După cum vrea Dumnezeu;
Er' moșia strămoșească,
Limba, legea, se-nflorescă;
Așa zic bunii fruntași:
Haidați cu toți la: „Révaș“!

Cluj, Mărțisor 1903.

Iac. Mureșan.

Tip. „Aurora“ A. Todoran în Gherla—Sz.újvár.

CZETZ PÉTER

prima și cea mai mare întreprindere
de înmormîntare

Cluj (Kolozsvár) str. Jókai 3.
(lângă hotel New-York.)

Primește arangearea înmormintărilor, dela cea mai simplă până la cea mai pompoasă, cu prețurile cele mai convenabile

Cu cea mai mare punctualitate.

Fac transport de cadavre ori în cătro în țară și străinătate.

Deposit de sîerie de metal, stejar, nuc, brad; de flori artificiale. Frunze și petele de ori ce lățime și colore.

Comande din provincia se fac cu cea mai mare îngrigire, cu primul tren, ori cu trăsurile mele.

Adresa telegrafică: Telefon 253 (magazin),
9, (1—) Czetz Péter. „ 254 (locuința).

Moldovan Miklós

Atelier de croitorie.

Cu totă onôrea aduc la cunoștința P. T. Public din loc și provincia, că mi-au sosit în deposit stofele cele mai bune, mai frumoase și mai trainice dela fabricile din țară și străinătate pre sezonul de primăvară și vară pentru vestminte bărbătesci.

Fac vestminte bărbătesci, curăț și reparoz punctuos și pre lângă prețuri moderate.

Fac reverenți, cimade și grece pentru preoți.

Țin în deposit și vînd cameși, gulere, mangete, cravate și năfrâmi de busunar.

Comandele din provincia se efectuesc grabnic și punctuos.

Plătirile se pot face și în rate.

Cu stimă:

Moldovan Miklós

Cluj (Kolozsvár), str. Egyetem n. 1.

8, (1—10).

Recomandă magazinul său bogat de ape minerale, esterne și indigene, de Stoiceni, Elôpatak și altele.

FLORIÂN JAKAB

băcănie, delicatessen și mărfuri-mixte
în Gherla (Szamosújvár), piața nr. 13. Intemciata la 1889.

Cafeaua deosebit de fină „Santos“ o trimit ori unde în Ungaria, la cumperături de 5 chilo franco à 2 cor. 50 fil. chgr. Dacă n'ar corespunde primesc marfa pe spesele mele înderêpt.

Basil Moldovan

TIPOGRAFIA, **LIBRĂRIA,**
NEGUTĂTORIA DE PAPIR ȘI REQUISITE DE SCRIS.
— FUNDATĂ IN 1881. —

TIPOGRAFIA „AURORA“ A. TODORAN ÎN GHERLA — SZAMOSUJVĂR.

Efectuează grabnic, cu gust și pre lângă cele mai moderate prețuri ori-ce lucrări tipografice, precum: opuri științifice-literare, cărți școlare și de rugăciuni, foi periodice, diare, acțiuni, libele de depuneri ș. a., pentru neguțatori conturi, cerculare, cărți de contabilitate, cataloage de prețuri, papire de epistolă și cuverte cu firma etc.

Ca tipograf precepător, care de 23 ani însumi conduce afacerile Tipografiei și o provod din an în an conform cerințelor moderne, sum în plăcuta poziție de-a îndestul și cele mai gingașe pretensiuni atât în privința gustului estetic cât și a prețurilor, fiind în stare a ține concurența nu numai cu tipografiile din provincie ci și cu cele mai mari din capitală, de aceea rog On. Public, ca în cas de trebuință să se adreseze la mine cu totă încrederea și se mă onoreze cu preț, comande, promițând că și cele mai mici lucrări se vor efectua prompt și cu gust. **INVITĂRI DE CUNUNIA, BILETE DE VISITĂ, NECROLOGE** ș. a. se pregătesc repede și se expediază cu rentorcerea postei.

În librăria noastră se află **tot soiul de cărți edițiune proprie și streine.** Ce nu s'ar afla în deposit se comandază în cel mai scurt timp și se expediază fără urecare de preț.

Tot dela noi se pot procura tot soiul de **PAPIRE DE CANCELĂRIA, DE EPISTOLE, CUVERTE, PAPIRE COLORATE ȘI DE PACHETAT, REQUISITE DE SCRIS ȘI PENTRU ȘCOLĂ, CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMĂN** în toate mărimile. **REQUISITE DE DESEMĂN ȘI COLORI.**

Se primesc spre efectuare **ICONE RELIGIOSE** ș. a. pictate în olei. La aceste se trimit — la cerere — cataloage de prețuri

Cataloage ilustrate se trimit gratis și franco ori și cui.

COMPUTURI DETALIAȚE (OFERTE) SE TRIMIT LA CERERE ORI ȘI CUI GRATIS ȘI FRANCO ÎN TIMP DE CEL MULT 48 ORE.

Tote comandașe și recercările sunt a-șe adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran
În Gherla — Szamosújvár. 1, (1—6)

SÁRGA JÁNOS

casă de aurărie, juvaeruri și institut pentru decorarea bisericilor.

Recomandă bogatul său magazin de

Vase și paramente bisericesci,
cum și de juvaeruri de briliante și diamante, orolage de aur și argint, tot felul de **argintării și bijutării.**

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvar), piața Mátyás-ter nr. 13.

— Telefon 354. —

6, (1—25)

În Librăria lui W. KRAFFT în Sibiu se află

Cărți mai nouse:

Ardelean Ios. I., Buchetul meu, poesii 1.—
Băilă Ioan, Joh. W. Goethe și Heine. Heine —.80.
Bogdan I., Documente și Regeste privitoare la relațiile Terii Românești cu Brașovul și Ungaria în secolul XV și XVI. 6.—
Bunea Dr., Episcopii P. P. Aron și D. Novacovicu seu Istoria Românilor Transilvaniei dela 1751—1764. 4.50.
Vechile episcopii române. a. Vadului, Geogiului, Silvașului și Belgradului. 2.50.
Episcopul Ioan Inocențiu Klein (1781—1751). 4.—
Coșbuc G., Ziarul unui Pierde-Vară, versuri. 2.—
Iorga N., Cuvinte adevărate. 2.50.
Sate și preoți din Ardeal. 2.50.
Onciul D., Români în Dacia Traiană până la întemeierea principatelor. 1.—
Leonescu și Duțescu, Penes Curcanul, dramă resboinică în 4 acte. 2.—
Moldovan V. E., Meteor, roman. 1.—
Poesii de Mihail Eminescu. Ediția a opta. 1.50.
Popovici I., Conductor la învățarea limbii maghiare și române, conținând o mică gramatică, dicționar sistematic, conversațiuni și modele de scrisori —.70.
Ranta-Buțescu Vas., Novele. 1.60.
Riria, Ultima rază din viața lui Eminescu, dialog dramatic în 5 scene. 1.50.
Elvira, tragedie în 5 acte. 2.—
Risipirea cea de pe urmă a Ierusalimului, care s'a împlinit după cuvântul ce s'a ăis că nu va rămâne piatră pe piatră. 9 cânturi în stichuri. Ed. II. —.70.
Slavici, Din Bătrâni, narațiune istorică. 2.50.
Vlăhuța A. România pitorescă. Ediț. II. 3.50.

Biblioteca scriitorilor români. V. Alexandri, Poesii 1.50. N. Bălcescu, Istoria Românilor sub Mihail-Vitezul 1.50. P. Ispirescu, Legende seu Basmele Românilor 1.50. N. Filimon, Ciocoi vechi și noi 1.50. Gr. Alexandrescu, Poesii și prosă 1.25. M. Eminescu, Poesii postume 1.—. M. Eminescu, Literatura populară 1.50. Ion Creangă, Opere complete 1.50.

Biblioteca populară „Minerva“ à 15 fileri. 1—8. Istoria populară a Românilor. 4. Cântarea României. 5. Istoria populară a literaturii române. 6. Revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu. 7. Pierderea Basarabiei. 8. Istoria lui Vodă Guza. 9. Mihail Kogălniceanu. 10. Vasile Alexandri. 11. Stefan cel Mare. 12—13. Mihail Vitezul. 16. Cum se ne crescem copii. 17. Pastrarea sănătății. 18. Ce se cetim. 19. 10 Maiu. Revista istorică-națională. 20—21. Răsboiul Românilor pentru neatinare.

— Cărți populare — Biblioteca Tribunei —
— Biblioteca pentru toți —
după cataloage separate.

Prețurile se înțeleg în Corone.

2, 1—3

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie)
strada Vesselényi-Miklós-utca 26.

Filială în Gherla (Szamosújvár)
strada Viz-utca.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—.
„ Depuneri spre fructificare	1.003,211.—.

Primesce depuneri spre fructificare dela privați cu **5%**-te și dela corporațiunii culturale sau filantropice cu **5 1/2%**-te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscieri;
Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară cu **7%** și **8%**-te;

Acordă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de hărtii de valoare notate la bursă cu **6%** și **7%**-te;
Efectuează tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvar.

Direcțiunea.

5, 1—50.

Farkas Ignác

magazin de păpuși în Cluj.
(Vesselényi-Miklós-utca 24.)
lângă „Economul.“

Filială
în aceeași
stradă nr. 11.

 Păpuși pentru dame,
domni și copii

de fasonul cel mai nou și mai fin.

Serviciu deosebit de prompt

— în provincia. —

— Prețuri moderate! —

7, (1—3).

DR. AMOS FRÂNCU

ADVOCAT ÎN CLUJ

și-a strămutat cancelăria cu l-ma April 1903

IN PALATUL BABOȘ,

PIAȚA SZÉCHENYI NR. 40, DE-A STÂNGA

lângă podul Someșului.

3 (1—1)

Răvaşul Preoţilor.

Apel către Fraţi.

În momentul de a începe, cu ajutorul lui Dumnezeu, o grea lucrare pentru luminarea şi ridicarea iubitului nostru popor ţeran, talpa bisericii şi a neamului românesc, ne gândim mai întâiu şi întâiu la Voi, iubiţi fraţi preoţi!

În mare parte dela voi atărnă, ca lucrarea noastră să reuşească, s'eu ba; ca prinosul ce vom să-l depunem pre altariul culturi populului nostru, să fie bine primit ori ba. Avem înse încredere în Voi, iubiţi Fraţi în Christos. Pentru-că decă în toate lucrurile de acest fel preoţimea română şi-a luat partea leului, şi cu zel a lucrat, ca foile românească să se lăţescă în popor, credem tare şi nădejduim, că ea nu va fi mai puţin zelosă acum, când e vorba de o acţiune pornită şi condusă chiar de preoţi, şi când e vorba de a lăfi printre ţeranii nostri ştiutori de carte o foie, care are să fie nu numai strict populară, ci mai ales creştinăscă. Creştinăscă în spiritul seu, creştinăscă în tonul şi procedura sa, creştinăscă în tendinţele sale generale.

Cunoscând noi preoţii starea de deplâns a biet ţeranului român, trêbue să recunoşcem, că din multele instituţiuni înfiinţate cu devisa naţională, întru adevăr puţine şi puţin de tot lucră pentru cel care este temelia a totă viaţa noastră, pentru ţeranul nostru. Ori cine trêbue se vedă că afară de şcolă şi de biserică în foarte puţine locuri se mai lucră de-adeptul pentru ţeran. Chiar şi dintre foile noastre menite pentru popor, unde scriu prea pe sus pentru priceperea straturilor largi ale ţerănimii, s'eu apoi pentru adevăratele interese de viaţă ale ţeranilor nostri au mai puţină considerare de cât pentru întâmplările indifferente din lumea mare.

Noi, preoţii, cari ştim miseriile cele multe, în care se sbate bunul nostru popor, şi cunoscem relele, cari rod la rădăcina vieţii lui morale şi materiale, cum sint: ignoranţa, beţia, lucsul, concubinagiul, lăpădarea portului şi moravurilor străbune, — noi, nu mai putem sta nepăsători, ci pe lângă mijlocele de până acum, trêbue să recurgem în fine, măcar în veacul al 20-lea, şi la mijlocul acesta modern şi puternic, ce-l numim *presă*.

Un mare bărbat al bisericii a zis că decă sfântul apostol Pavel ar trăi astăzi, de sigur s'ar face jurnalist.

E mult adevăr de meditat în zisa acésta, şi noi, după puterile noastre slăbuţe, vrem să o validăm şi la noi. Vrem să facem apostolie deplină, apostolie la înălţimea timpului şi a lipselor moderne. Nu zicem, că fie-care preot, cu zel apostolic, ar trebui să se facă jurnalist; credem însă tare, că preotul conştiu de chemarea sa trêbue să *întrebuinţeze* toate mijlocele cinstite şi potrivite întru a-şi implini misiunea sa sublimă, prin urmare trêbue se *întrebuinţeze* şi foile.

Etă de ce cutezăm a apela, cu totă dragostea frăţescă, la *toţi preoţii români* din tără şi a-i ruga cu de-adinsul să ne dee tot spriginul lor *moral* şi *material*, ca să realizăm tot ceea ce dorim, spre binele populului nostru.

„Răvaşul“ vrea se fie un real colaborator al preoţilor; şi toţi preoţii să-i colaboreze. „Răvaşul“, în deosebire de celelalte foi, vrea se fie cu adevărat un propagator zelos al *ideilor creştine*, de la cari singure mai putem aştepta îndreptarea stării şi sortii noastre. „Răvaşul“ vrea se fie o adevărată căzanie populară, — în înţeles modern — spre luminarea şi îndreptarea populului nostru.

Rugămu-vă deci, fraţilor întru Christos, ajutaţi-ne ca se Vă putem da şi noi un ajutor bun întru împlinirea chemării vóstre!

„Unde mergi?“

Marele Invătător Isus e în mijlocul ucenicilor sei. Cinză împreună. Ei nu ştiu, că acésta e cea din urmă cină cu Invătătorul, cu care au petrecut trei ani de zile, ascultându-l cu inima însătată şi mărturii fiind a mi de minuni, ce El le-a fost făcut, din curată dragoste şi milă faţă de sermanul popor.

El inse ştie; ca Domnezeu din veci a ştiut, că acum cinză mai pre urmă cu „ai sei“.

Isus vede înainte purtarea ticălosă a lui Iuda. Vede cum vinde ucenicul pre Dascăl, fiul pre Părinte, şerbitorul pre Domn, făptura pre Ziditor, cerşitorul pre Binefăcător, — cum vinde un om nemernic pre Domnezeul seu. Simte chinurile înfiorătoare şi povóra grea a păcatelor omenimei. Vede înainte cum ucenicii sei fug şi se lapădă de El. Vede pre precaurata sa Mamă stând lângă cruce, fără mângăiere şi neputinciosă se-l ajute. Se vede încunjurat de toate părşile de chinuitori şi ocăritori fără milă. Se vede spânzurat pre lemnul crucii. N'au de nici un cuvânt de mângăiere din gurile miilor, cărora le-a făcut bine. Vede, că în Domnezeu Tatăl dreptatea e biruită de milă şi mânia cea sfântă de dragoste, întru atăta, cât nu ajută pre Fiul seu, ci-l dă jertfă pentru fericirea omenimei.

Nu se căiesce inse. E cuprins de o linişte sfântă. Chinurile şi suferinţele îngrozitoare şi întreg fiorul morşii amuşesc la glosul dragostei domnezeesci, ce le-o propovăduiesc şi le-o lasă moştenire în clipita, când le spune: „*Fiilor! încă puţin eu voi sum.*“

— „*Domne, unde mergi?*“ întreabă Petru; ér Toma: „*Domne, nu ştim unde mergi, şi cum putem şti calea.*“

— „*Merg la Tatăl*“ şi „*eu sum calea, şi adevărul şi viaţa*“ le dăce Domnul. Umblaţi pre

Lista prenumeranşilor

colectaşi de subscrişul în comuna

p. u.

Nr. cur.	Numele prenumerantului	A plătit		Nr. cur.	Numele prenumerantului	A plătit	
		Cor.	fil.			Cor.	fil.

colectant.

calea, ce eu am umblat, țineți adevărurile și poruncile, ce eu v'am propovăduit și fie-vă viața mea pildă, că atunci veți ajunge la Tatăl, la fericire pământescă și cerescă.

Pătrunși și noi de adevărată dragoste creștină, pre deplin convinși, că numai învățăturile vecinic adevărate ale Sfintei scripturi pot fericii și mântui pre omul singuratic, cum și familia, societatea și statul, acum când pornim această foie menită se slujescă poporului, ne întrebăm: *Unde mergem? Ce voim cu „Răvașul“?*

O spunem fără încunjur și pe scurt: Voim să predicăm. Voim să predicăm, pentru-că de predică are lipsă întrăgă societatea, în vremea această, când cu pași mari merge spre ruină sufletescă și materială.

Cu ajutorul lui Domnezeu, voim, să străbatem la inima poporului nostru, ca acolo să aprindem și să ținem nestinsă credința, dragostea și nădejdea în Domnezeu și învățăturile lui; să-l facem, să se alipescă de biserica noastră așa, cum se alipsește pruncul de sinul hrănitor al mamei sale. Și se nu se lase cu nici un preț a fi înșelat de năimiții, cari apar tot mai des, când în chipul nazarenilor, pocăiților, când în chipul socialiștilor său al altor sectari.

Voim, să pătrundem la inima poporului, s'o încăldim de dragoste față de aprópele, dar' se-i spunem și aceea, că măsura acestei dragoste este dragostea față de sine însuși: „Să iubesci pre deaprópele țeu ca însuși pre tine.“ Voim, ca în poporul nostru să se impuțineze fărădelegile și să se înmulțescă virtuțile; să se golescă crișmele și temnițele și să se umplă bisericile și școlile. Voim se ducem în familiile românesce pace și îndestulare; voim să propovăduim adevărul, că libertățile, după cari dorește sufletul nostru, se sălășuesc numai acolo „unde este dușul Domnului.“ Voim să arătăm fraților nostri ispitii durerile și necasul inimei lui Esau, după-ce el din prostie și pentru un blid de linte și-a vândut drepturile.

Voim să mergem cu poporul nostru în grădina dreptului Ioachim din Vavilon, ca să audă cum drépta Susană i-și apăra curățenia față de judecătorii nerușinați: „Mai bine este mie, să nu fac și să cad în mâinile vóstre, decât să păcătuesc înaintea Domnului“, ca să nu „se umplă pământul de fărădelege“.

Voim, să arătăm neamului nostru și vitejia lui Eleazar și a Macaveilor, cari mai bucuos mor,

decât să-și lapede credința și neamul, ca să nu se audă nici odată tânguirea: „Vai mie, pentru-ce m'am născut a vedé zdrobirea norodului meu“.

Voim, să mergem cu poporul nostru în Nazaret, să-i arătăm curățenia, liniștea și lucrarea sirguincioasă a sfintei familii, ca să pricépă, că numai acestea și prin acestea pôte se creșcă mare un popor, nu înse prin lene și primirea obiceiurilor străine.

Voim, să-l ducem pre marea Galilei, ca să se convingă, că Domnezeu ne ajută și că numai El pôte ajuta atunci, când primejdiile sunt așa de mari ca în zilele noastre.

Voim, să-l ducem sus în muntele Olivilor, unde se rógă Isus ca să se convingă, că nu e iertat a-se lăpăda de cea ce l'a lăsat Domnezeu, nici pentru pâne, nici pentru averi, nici pentru onoruri; să-i vorbim despre puterea rogăciunei, care dă vieță și înalță pre om.

Voim, să ducem poporul sub crucea, pre care e restignit Doftorul, care singur pôte vindeca omenimea bolnavă, care dă vedere orbilor, curăță pre leproși, face să umble sciopii, înviă morții; — care e lumină celor ce rătăcesc și petrec în umbră și în întunec, care e începătorul și îndeplinătorul credinții. Sub crucea, de pre care dulcele Isus poruncesce viscolelor și se face linisce; — de unde împarte tária celor neputincioși, mângâiere celor întristați și umple de bucuria inima acelora, cari jertfesc totul pentru mărirea lui Domnezeu, binele poporului și al țerii. Sub crucea cea voim să ducem poporul, care nu e învălită de nori gri, de fulgere și trăsnete, ca muntele Sinaii, ci de blândefă, de dragoste și lumină, și de pre care ne strigă Mântuitorul nostru: „Eu sum calea, și adevărul și viața.“

Povățuitorul nostru este Isus Christos, ér programul nostru; învățăturile propovăduite de El.

Cluj, Mărțisor, 1903.

Stefan Roșian.

Cum ne-ar puté ajuta preoții și învețătorii?

In bună credință, că toți preoții și învețătorii români, cari știu apretia munca și ținta noastră, au bunăvoință de a ne da frătescă mână de ajutor, vom schița aici, pe scurt, cum ne ar puté ajutama?

Înainte de tóte rugăm pe onorații frați preoți, cărora singuri le putem trimite și suplementul acesta, ca să arete și domnilor învețători, fraților

noștri de muncă culturală, ce este scopul și ținta noastră? Noi rugăm prin această pre toți Preoții și Învețătorii poporului nostru, să binevoiască a ne da tot spriginul lor material și moral. Anume:

— Să aboneze foia noastră, care este așa de ieftină, și să îndemne pe toți țeranii, cari știu celi, ori au vre un băiat cetitor în casă, ca și ei și mai ales ei să o aboneze.

— Să primescă dacă se pôte a le trimite Dlor, preotului său învețătorului, într'un pachet, franco, tóte esemplarele abonate în sat, spre ale împărți apoi prin cineva pentru că astfel și noue și abonaților le-ar fi mai ușor.

Pentru acest serviciu le oferim 15% din sumele de abonament.

Dacă ne colecteză numai abonați cărora noi se le trimitem foia de a dreptul pe postă, le dăm 10% din sumele de abonament, ce vor administra.

In comune mari și orașele său orașe rugăm să ni-se recomânde comercianții români, cari ar voi să vîndă „Răvașul“ cu nrul a 5 fil. (Pentru ei îl socotim cu 4 fil.)

Ajutor moral ne pot da frații Preoți și Învețători, scriindu-ne despre tóte lucrările bune, ce se sevîrșesc în comună, cari privesc viața culturală religioasă, cum sunt înființarea de reuniuni, societăți, coruri, dururi bisericesti, școlastice, cum și despre ori ce întemplieri de interes. Voind să combatem cu deosebire nazarenismul și socialismul, ce le propagă mai ales ómenii străini de nýmul și de legea noastră, și prin comunele noastre, ne rugăm să ni-se scrie despre tóte momentele de acest fel, ce ar observa printre țeranii noștri. In timpul din urmă s'au pornit foi jidovești, în limba română, la Budapesta și Timișóra, cu scopul de a lăți socialismul printre ai noștri. Față cu aceste tendențe trebuie să veghiăm și priveghiăm.

Rapórtetele ne rugăm, să fie precise, după întelesul poporului scrise, și mai pre sus de tóte adevărate. Discreția asigurată.

Ne adresăm deci încă-odată, către fruntașii firești a-i poporului nostru, fără deosebire de confesiune — căci nu vom căuta nici-odată la cele ce ne despart slăbindu-ne, ci mai cu sémă la cele ce ne adună și întăresc — și îi rugăm, în interesul poporului căruia închinăm munca noastră, ca să ne ajute și să conlucre cu noi la ridicarea stării lui morale și materiale. Dumneșeul Părinților noștri ne va respălăti noue tuturor după faptele noastre!

On. administrațiunii a foii

„Răvașul“

Marcă de
5 fil.

Kolozsvár
Jókai-utca 6. sz.

ALESANDRU BORZA CROITOR,

(CLUJ, KOLOZSVÁR, STR. SÉTATÉR NR. 2)

Recomandă în atențiunea și binevoitorul sprijin a P. T. Public din loc și provință cel mai vechiu și mai solid atelier românesc de croitorie pentru bărbați.

Lucră solid și după moda cea mai nouă. — Face și reverenși.

Tóte comandele le efectuesc prompt și ingrabă.

11, (1—3).

Mare magazin de tot felul de mobile

HERMANN GYULA

Cluj (Kolozsvár)

str. Veselényi Miklós nr. 24.
(lângă „Economul“)

Lucru solid și bun! — Prețuri ieftine!

4, (1—3).